

Про стан забруднення атмосферного повітря у м. Києві і Київській області в липні 2026 року за даними спостережень Центральної геофізичної обсерваторії імені Бориса Срезневського

У липні систематичні спостереження за вмістом шкідливих речовин в атмосферному повітрі міста проводились Центральною геофізичною обсерваторією імені Бориса Срезневського на 15-ти стаціонарних постах (ПСЗ)*. На ПСЗ № 20, спостереження проводились не в повному обсязі через відключення їх від електроенергії.

Місто Київ. Для визначення рівня забруднення повітря в липні було відібрано і проаналізовано 5378 проб, у яких визначалось 19 забруднювальних домішок. Основні – завислі речовини, діоксид сірки, оксид вуглецю і діоксид азоту. З специфічних домішок визначались сірководень, фенол, фтористий водень, хлористий водень, аміак, формальдегід, 8 важких металів. Їх склад визначався в залежності від викидів шкідливих речовин в атмосферу від підприємств, які розташовані в зоні поста спостережень.

Оцінка стану забруднення атмосферного повітря проводилась шляхом порівняння з відповідними гранично допустимими концентраціями (ГДК) речовин у повітрі населених міст. ГДК розподіляються на середньодобові (ГДКс.д.) і з ними порівнюються середні концентрації, та максимально разові (ГДКм.р.), з ними порівнюються разові максимальні концентрації шкідливих речовин.

Для оцінки якості повітря використовується індекс забруднення атмосфери (ІЗА), який розраховується як сума поділених на ГДК середніх концентрацій забруднювальних речовин. За допомогою нескладних розрахунків величина ІЗА приводиться до величини концентрацій діоксиду сірки у долях ГДК. Згідно існуючих методів оцінки рівень забруднення вважається низьким, якщо ІЗА нижче 5,0; підвищеним – при ІЗА від 5,0 до 7,0; високим – при ІЗА від 7,0 до 14,0; дуже високим – при ІЗА рівним 14,0 та більше.

У липні за ІЗА рівень забруднення повітря загалом по місту характеризувався, як високий. По території міста рівень забруднення відрізнявся: на трьох постах він характеризувався, як низький, на чотирьох – як підвищений, на семи – як високий. На одному пості ІЗА не розраховувався тому, що визначалась лише одна домішка.

Загалом по місту у червні відмічались підвищені середньомісячні концентрації трьох забруднювальних речовин (другого та третього класу небезпеки): діоксиду азоту – на рівні 2,7 ГДКс.д., формальдегіду – 1,5 ГДКс.д, діоксиду сірки – 1,1 ГДКс.д. (таблиці 1, 2).

Середньомісячні концентрації завислих речовин на постах спостережень були у межах 0,4 – 0,6 ГДКс.д. Максимальні концентрації на усіх постах були у межах 0,2 – 0,3 ГДКм.р.

Вміст діоксиду сірки у повітрі за середньомісячними концентраціями перевищував рівень санітарно-гігієнічних нормативів на всіх постах, крім ПСЗ №5 (проспект Науки, поблизу метеомайданчику обсерваторії). Середньомісячні концентрації діоксиду сірки були у межах 1,1 – 1,3 ГДКс.д.. Максимальні концентрації на постах міста були у межах 0,0 – 0,2 ГДКм.р.

Середньомісячні концентрації оксиду вуглецю на всіх постах і по місту були у межах 0,1 – 0,8 ГДКс.д. Максимальні концентрації на вулиці Інженера Бородіна (ПСЗ

* - відбір і аналіз проб атмосферного повітря на вміст забруднювальних речовин проводиться згідно РД 52.04-186-89.

№4) становили 2,8 ГДКм.р., у районі Гідропарку (ПСЗ №15) – 2,7 ГДКм.р., на вулиці Олександра Довженка (ПСЗ №2) – 2,4 ГДКм.р., Галицькій площі (ПСЗ №6) – 1,3 ГДКм.р., вулиці Семена Скляренка (ПСЗ №21) – 1,1 ГДКм.р., на інших постах – у межах 0,2 – 0,9 ГДКм.р. Всього у липні з оксиду вуглецю зафіксовано 21 випадок перевищення ГДКм.р., що становило 3,1% (у минулому місяці 1,4%) від загальної кількості спостережень по місту.

Вміст діоксиду азоту за середньомісячними концентраціями перевищував рівень ГДКс.д. на всіх постах, крім ПСЗ №5. Найбільші з них відмічені на Бессарабській площі (ПСЗ №7) – 3,9 ГДКс.д., Галицькій площі – 3,8 ГДКс.д., вулиці Семена Скляренка (ПСЗ №21) – 3,7 ГДКс.д., Берестейському проспекті (ПСЗ №11), вулицях Гетьмана Павла Полуботка (ПСЗ №3) та Інженера Бородіна – 3,4 ГДКс.д., вулиці Каунаській (ПСЗ №9) – 3,3 ГДКс.д., бульварі Лесі Українки (ПСЗ №8) – 3,2 ГДКс.д.. На інших постах середній вміст діоксиду азоту був у межах 1,9 – 2,8 ГДКс.д.

Максимальні концентрації діоксиду азоту на всіх постах були у межах 0,3 – 1,3 ГДКм.р. Всього у липні з діоксиду азоту зафіксовано 65 випадків перевищення ГДКм.р., що становило 7,6% (у минулому місяці 8,0%) від загальної кількості спостережень по місту.

Вміст оксиду азоту визначався на Бессарабській площі (ПСЗ №7). Середньомісячна концентрація цієї домішки становила 0,9 ГДКс.д. Максимальна концентрація була на рівні 0,2 ГДКм.р.

Найбільший середньомісячний вміст формальдегіду зафіксовано на вулиці Семена Скляренка – 2,2 ГДКс.д., Бессарабській площі, проспектах Берестейському та Оболонському (ПСЗ №17) – 1,9 ГДКс.д., площі Галицькій – 1,8 ГДКс.д., та на бульварі Лесі Українки – 1,7 ГДКс.д.. На інших постах середньомісячні концентрації формальдегіду були у межах 0,6 – 1,5 ГДКс.д. Максимальні концентрації на всіх постах були у межах 0,1 – 0,7 ГДКм.р.

Вміст фенолу визначався на п'яти постах. Середньомісячні концентрації цієї домішки були у межах 0,9 – 1,0 ГДКс.д.. Максимальні концентрації фенолу були на рівні 0,4 ГДКм.р.

Середньомісячні концентрації сірководню на трьох постах, де вимірювалась ця домішка, становили 0,001 мг/м³, максимальні – 0,003 мг/м³ (0,3 ГДКм.р.).

Вміст аміаку, хлористого водню та фтористого водню у повітрі за середньомісячними концентраціями не перевищував рівень відповідних санітарно – гігієнічних нормативів. Максимальні концентрації хлористого водню були у межах 0,7 – 0,8 ГДКм.р. Максимальні концентрації аміаку та фтористого водню були на рівні 0,1 – 0,2 ГДКм.р.

За інтегральним показником – ІЗА більш забрудненим повітрям у липні відзначався район вулиці Семена Скляренка. Високий рівень забруднення повітря відмічався також в районі площ Бессарабської та Галицької, Берестейського та Оболонського проспектів, бульвару Лесі Українки та вулиці Каунаської.

Такий високий рівень забруднення обумовлено було високими концентраціями діоксиду азоту, формальдегіду та діоксиду сірки.

В районі вулиць Академіка Стражеска (ПСЗ №1), Гетьмана Павла Полуботка, у районі Гідропарку та на вулиці Інженера Бородіна фіксувався підвищений рівень забруднення, в районі вулиць Олександра Довженка, Горіхуватський Шлях (ПСЗ №13) та проспекту Науки (поряд з метеомайданчиком обсерваторії) – низький.

Загалом у липні рівень забруднення атмосферного повітря дещо підвищився за рахунок відновлення відбору оксиду азоту. Поряд з цим знизився вміст діоксиду сірки та діоксиду азоту.

У порівнянні з липнем 2025 року загальний рівень забруднення повітря знизився за рахунок зменшення середньомісячних концентрацій завислих речовин, діоксиду сірки, оксиду вуглецю, діоксиду азоту, хлористого водню та формальдегіду.

Київська область.

Спостереження за станом забруднення атмосферного повітря у липні проводились на двох постах у місті Біла Церква та на одному посту в містах Бровари, Обухів і Українка. Визначався вміст чотирьох основних домішок (завислі речовини, діоксид сірки, оксид вуглецю, діоксид азоту) та вміст важких металів. У місті Біла Церква у липні було відібрано і проаналізовано 576 проб, у Броварах, Обухові та Україніці – 324 проби повітря.

Загальний рівень забруднення повітря у липні за ІЗА в містах Біла Церква, Обухів, Бровари та Українка оцінювався, як низький.

Середньомісячні концентрації діоксиду азоту перевищували рівень ГДКс.д. у Білій Церкві – у 2,6 рази, в Україніці – у 2,5 рази, в Броварах – 2,1 рази, Обухові – у 1,6 рази. Середньомісячні концентрації діоксиду сірки у всіх містах Київської області становили 0,8 – 0,9 ГДКс.д. Середньомісячні концентрації завислих речовин становили 0,4 ГДКс.д. Середньомісячні концентрації оксиду вуглецю становили 0,0 – 0,3 ГДКс.д.

Максимальні концентрації діоксиду азоту у повітрі Білій Церкві досягали 1,2 ГДКм.р., в Україніці – 0,9 ГДКм.р., у Броварах – 0,8 ГДКм.р., в Обухові – 0,6 ГДКм.р.

Максимальні концентрації інших забруднювальних домішок були у межах 0,1 – 0,4 відповідних ГДКм.р.

У м. Біла Церква порівняно з минулим місяцем дещо підвищився вміст завислих речовин, знизився – оксиду вуглецю. Порівняно з липнем минулого року дещо знизився вміст діоксиду азоту.

У м. Бровари порівняно з червнем дещо підвищився вміст завислих речовин та діоксиду азоту. Порівняно з липнем минулого року дещо підвищився вміст завислих речовин, діоксиду сірки та діоксиду азоту.

В атмосферному повітрі м. Обухів порівняно з минулим місяцем дещо зменшився вміст діоксиду азоту. Порівняно з липнем 2025 р. дещо знизився вміст оксиду вуглецю та діоксиду азоту.

У м. Українка у порівнянні з минулим місяцем у повітрі дещо підвищився вміст завислих речовин, діоксиду сірки та діоксиду азоту. Порівняно з липнем 2025 р. дещо збільшився вміст завислих речовин, діоксиду сірки та діоксиду азоту.